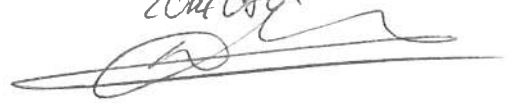

VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS
TEISĖS SKYRIUS

Susipažinai
2014 m. geg.

ATASKAITA
DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS KOVOS SU
KORUPCIJA PROGRAMOS PRIEMONIŲ PLANO ĮGYVENDINIMO STEBĖSENOS IR
VERTINIMO

2014 m. liepos 1 d.
Vilnius

Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininkas 2012 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. O1-45 patvirtino Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) kovos su korupcija 2012-2013 metų programą (toliau – Programa). Programos 13 punkte numatyta, jog Komisijos Teisės skyrius vykdo Programos priede numatytos Programos priemonių plano (toliau – Priemonių planas) įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą. Skyrius periodiškai, kartą per metus, tai yra iki einamųjų metų liepos 1 d., pateikia Priemonių plano įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo ataskaitą bei pasiūlymus Komisijos pirmininkui ar jo įgaliotam Komisijos nariui.

2013 m. liepos 1 d. Komisijos Teisės skyrius parengė Programos priemonių plano įgyvendinimo stebėsenos ir vertinimo ataskaitą, kurioje buvo įvertintas nuo Programos patvirtinimo iki 2013 m. liepos 1 d. įvykdytų priemonių efektyvumas bei pateikti pasiūlymai dėl jų koregavimo. Atsižvelgiant į Teisės skyriaus parengtos ataskaitos išvadas, 2013 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. O1-102 buvo patvirtinta nauja Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos kovos su korupcija programa, kurios priedas „Programos įgyvendinimo priemonių planas“ atitinkamai pakeistas, atsisakant neveiksmingų ir perteklinių priemonių.

I. Priemonių plano vykdymo rezultatai pagal atskiras priemones:

Pagal Priemonių plano priemonę Nr. 1 numatyta bendradarbiauti su Specialiųjų tyrimų tarnyba, kitomis korupcijos prevenciją vykdančiomis įstaigomis korupcijos prevencijos srityje. 2013 m. sausio 21 d. buvo gautas Specialiųjų tyrimų tarnybos raštas Nr. 4-01-475, kurio Komisija buvo informuota, jog tarnyba priėmė sprendimą 2013 m. II pusmetyje atlikti korupcijos rizikos analizę elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo kainų viršutinių ribų nustatymo teisinio reglamentavimo ir šių kainų nustatymo bei elektros energijos perdavimo skirstymo ir visuomeninio tiekimo veiklos licencijavimo ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūros srityse. Komisija, siekdama užtikrinti nuoseklų tarpinstitucinį bendradarbiavimą, 2013 m. sausio 31 d. raštu Nr. R2-318 informavo Specialiųjų tyrimų tarnybą apie atsakingus Komisijos asmenis, su kuriais, esant poreikiui, vyks tiesioginis keitimasis reikalinga informacija ir kita susijusia pagalba Specialiųjų tyrimų tarnybai atliekant korupcijos rizikos analizę. 2013 m. spalio 24 d. raštu Nr. 4-01-6407 Specialiųjų tyrimų tarnyba pranešė Komisijai, jog korupcijos rizikos analizę minėtose Komisijos veiklos srityse numatoma pradėti atlikti nuo 2013 m. gruodžio 30 d., o 2014 m. sausio 31 d. raštu Nr. 4-01-679 paprašė suteikti tarnybinę pagalbą ir

pateikti turimus duomenis, kurių reikia korupcijos rizikos analizei atlikti. Prašoma informacija buvo surinkta ir pateikta tarnybai 2014 m. vasario 11 d. Šiuo metu tyrimas vis dar atliekamas.

Priemonių plano priemonė Nr. 2 numato reikalavimą didinti elektroniniu būdu teikiamų paslaugų skaičių Komisijoje. Komisija dalyvauja VŠĮ „Versli Lietuva“ kartu su Informacinės visuomenės plėtros komitetu prie Susisiekimo ministerijos įgyvendinamame plataus masto iš ES lėšų finansuojamame projekte „Administracinių procedūrų, susijusių su valstybės ir savivaldybių institucijų išduodamais leidimais, perkėlimo į elektroninę terpę projektas“. Šio projekto tikslas – veiksmingai panaudojant informacines ir ryšių technologijas, sukurti patogias, lengvai pasiekiamas ir naudingas elektronines administracines paslaugas dėl verslo, teikiamas valstybės ir savivaldybės institucijų. Viena iš projekto sudedamųjų dalių – valstybės institucijų administracinių paslaugų prašymų formų perkėlimas į elektroninę erdvę.

2013 m. balandžio 16 d. raštu Nr. VL2013-223 VŠĮ „Versli Lietuva“ parengė ir pateikė Komisijos derinimui bei tvirtinimui elektroninių prašymų formas gamtinių dujų tiekimo ir rinkos operatoriaus, elektros energijos perdavimo, skirstymo, visuomeninio tiekimo, energijos išteklių biržos operatoriaus bei šilumos tiekimo veiklų licencijavimo procedūroms. Kiekvienai administracinei paslaugai yra parengta atskira elektroninio prašymo forma, atsižvelgiant į konkrečios licencijos išdavimo, pakeitimo, patikslinimo, galiojimo panaikinimo ar sustabdymo, sustabdymo panaikinimo bei licencijos dublikato išdavimo procedūrai teisės aktų nustatytus reikalavimus. Patvirtintos elektroninės prašymų formos bus patalpintos internetiniame portale „Elektroniniai valdžios vartai“ (www.epaslaugos.lt), o praktinė elektroninių prašymų formų naudojimosi galimybė bus sukurta atlikus reikiamus informacinės sistemos diegimo, derinimo ir testavimo darbus, kuriuos vykdys už šio projekto įgyvendinimą atsakinga VŠĮ „Versli Lietuva“.

Pradėjus veikti minėtai sistemai, Komisijos reguliuojami ūkio subjektai turės platesnes galimybes įgyvendinti teisės aktuose nustatytas teises naudodamiesi elektroninėmis priemonėmis ir išvengti papildomų finansinių bei laiko sąnaudų, o tai savo ruožtu leis užtikrinti operatyvų licencijavimo procedūros vykdymą.

Pažymėtina ir tai, kad Komisijos 2013 m. II pusmetyje atliktos interesantų apklausos rezultatai rodo, jog didelė dalis apklaustųjų ne tik žino, bet ir naudojasi (81 proc. visų apklaustųjų) prašymų ir (ar) dokumentų pateikimo elektroniniu būdu galimybėmis Komisijoje.

Pagal Priemonių plano priemonę Nr. 3 ir Nr. 4 numatyta užtikrinti korupcijos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų vykdymą Komisijoje ir tinkamą viešųjų ir privačių interesų deklaravimo procesą. Šių priemonių vykdymo aspektu, pažymėtina, jog Komisijos Teisės skyrius, siekdamas užtikrinti tinkamą viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencijos sistemos funkcionavimą Komisijoje, parengė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo nuostatų laikymosi bei kontrolės vykdymo Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos aprašą, kuris buvo suderintas Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos 2013 m. spalio 15 d. protokoliniu sprendimu Nr. IN-227-(1.3) bei patvirtintas Komisijos pirmininko 2013 m. spalio 23 d. įsakymu Nr. O1-87. Aprašo nuostatomis siekiama nustatyti galimas interesų konfliktų grėsmes ir numatyti priemones jiems išvengti, kad būtų įgyvendinti priimamų sprendimų nešališkumo, skaidrumo, viešumo principai, formuojama korupcijai nepakanti aplinka ir didinamas pasitikėjimas Komisijos veikla ir jos darbuotojais, skatinti darbuotojus laikytis nustatytų tarnybinės etikos (elgesio) standartų atliekant tarnybines funkcijas, nustatyti valstybės pareigūnų ir karjeros valstybės tarnautojų, dirbančių ar einančių pareigas Komisijoje, privačių interesų deklaravimo ir, iškilus interesų konfliktui, darbuotojų nusišalinimo ar nušalinimo nuo sprendimų priėmimo procedūras. Vadovaudamiesi Aprašu Komisijos darbuotojai gebės tiksliau nustatyti galimus

interesų konfliktų atvejus ir teisėtas bei būtinas priemonės jų išvengti bei tokiu būdu sumažinti korupcijos pasireiškimo Komisijos veikloje tikimybę.

Priemonių plano priemonė Nr. 5 įpareigoja peržiūrėti Komisijos interneto svetainę ir užtikrinti, kad joje pateikiama informacija būtų aiški ir lengvai pasiekiamo. 2014 m. vasario 10 d. Komisija pristatė naują Komisijos interneto svetainę, kurioje buvo įdiegta nauja bei funkcionali informacijos paieškos sistema. Už Komisijos interneto svetainėje patalpintos informacijos aktualumą bei atitiktį galiojančiam teisiniam reglamentavimui nuolatinę priežiūrą atsakingi visi Komisijos struktūriniai padaliniai, priklausomai nuo administruojamos energetikos sektoriaus krypties. Informacija atnaujinama operatyviai, tai yra nedelsiant po aplinkybių, sąlygojančių informacijos keitimo būtinybę, atsiradimo, koordinuotai, tai yra bendradarbiaujant su kitais struktūriniais padaliniais bei nuolat kontroliuojant Veiklos valdymo skyriui, teikiančiam periodinius pranešimus apie įpareigojimą atnaujinti interneto svetainės informaciją.

Pagal Priemonių plano priemonę Nr. 6 numatyta užtikrinti operatyvų asmenų skundų dėl Komisijos darbuotojų galimo piktnaudžiavimo tyrimą ir sprendimų priėmimą. Atkreiptinas dėmesys, jog Priemonių plano vykdymo laikotarpiu tokio pobūdžio skundų Komisija negavo. Todėl atsižvelgiant į tai, kad minėta priemonė nebuvo realizuota, nėra galimybės įvertinti tokios priemonės įgyvendinimo veiksmingumą ir tikslingumą antikorupciniu aspektu.

Priemonių plano priemonė Nr. 7 įpareigoja užtikrinti Komisijos priimamų sprendimų viešinimą. Už šios funkcijos vykdymą Komisijoje yra atsakingas Veiklos valdymo skyrius, kuris, remdamasis Komisijos darbo reglamento 102 punktu, organizuoja Komisijos nutarimų ir kitos informacijos skelbimą Teisės aktų registre. Nutarimai derinami su Teisės skyriumi ir privalo būti perduoti registruui ne vėliau kaip kitą darbo dieną po jų pasirašymo. Pažymėtina, kad Veiklos valdymo skyrius viešinimo funkciją užtikrina viešus Komisijos posėdžio nutarimus ir kitą informaciją taip pat paskelbdamas Komisijos interneto svetainėje pranešimo turinį prieš tai suderinęs su atitinkamo struktūrinio padalinio vadovu bei atitinkamą veiklos sritį kuruojančiu Komisijos nariu. Tokio pobūdžio pranešimai paskelbiami interneto svetainėje nedelsiant po Komisijos sprendimų priėmimo. Ataskaitiniu laikotarpiu pažeidimų, susijusių su netinkamu Komisijos priimtų sprendimų viešinimu, nenustatyta.

Pagal Priemonių plano priemonę Nr. 8 numatyta peržiūrėti, analizuoti ir nuolat tobulinti Komisijos viešųjų pirkimų organizavimo tvarką ir jų organizavimo priežiūrą; didinti elektroniniu būdu atliekamų viešųjų pirkimų skaičių. Įgyvendinama šią priemonę Komisija ataskaitiniu laikotarpiu inicijavo naujos dokumentų valdymo sistemos sukūrimo, įdiegimo ir palaikymo paslaugų pirkimo procedūrą, kuria siekiama dar labiau automatizuoti dokumentų valdymą, įskaitant ir viešųjų pirkimų planavimą bei kontrolę. Naujoji sistema turi užtikrinti galimybę struktūriniais padaliniais pateikti planuojamus vykdyti viešuosius pirkimus (su galimybe koreguoti) ir konsoliduotą plano suvestinę; iš susijusių registru duomenų sistemoje suformuoti metines viešųjų pirkimų ataskaitas, viešųjų pirkimų apskaitos žurnalą ir viešųjų pirkimų paraiškas bei atlikti kitus su viešųjų pirkimų vykdymu susijusius veiksmus elektroninėje erdvėje. Šiuo metu sistema yra jos diegimo stadijoje.

Pagal Priemonių plano priemonę Nr. 9 atsakingi Komisijos struktūriniai padaliniai yra įsipareigoję nuolat peržiūrėti ir išanalizuoti galimybes supaprastinti administracinių paslaugų ir kitų Komisijos atliekamų funkcijų vykdymo procedūras; prireikus, parengti pasiūlymus dėl jų tobulinimo. Realizuojant šia priemonę, ataskaitiniu laikotarpiu buvo parengta bei Komisijos interneto svetainėje paskelbta nauja Administracinių paslaugų teikimo aprašymo redakcija, patvirtina Komisijos pirmininko 2014 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. O1-3. Aprašymas suteikia galimybę tiek ūkio subjektams, tiek kitiems suinteresuotiems asmenims operatyviai ir centralizuotai

susipažinti su Komisijos teikiamų administracinių paslaugų vykdymo reikalavimais bei principais. Be to, Komisijos Teisės skyrius nuolat atnaujina Verslo vartų pranešimo dėžutėje patalpintą informaciją apie reikalavimus licencijų ir leidimų išdavimo, pakeitimo, patikslinimo, galiojimo panaikinimo ir kitiems susijusiems veiksams atlikti. Siekdama sumažinti administracinę naštą ūkio subjektams, Komisija pagal su Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos 2013 m. lapkričio 18 d. sudarytą Duomenų teikimo sutartį turi teisę gauti informaciją apie ūkio subjektų sumokėtas valstybines rinkliavas už licencijų/ leidimų išdavimą, pakeitimą, patikslinimą ar dublikato išdavimą, tokiu būdu panaikindama reikalavimą ūkio subjektui teikti minėto pobūdžio informaciją Komisijai.

Be to, paminėtina ir tai, kad Komisija, siekdama optimizuoti organizacijos darbą, šiuo metu įgyvendina projektą „Kokybės vadybos modelio, atitinkančio LST EN ISO 9001:2008 standarto reikalavimus, diegimas, paruošimas sertifikavimui ir sertifikavimas Valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje“. Projektas įgyvendinamas pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksnių programos 4 prioriteto „Administracinių gebėjimų stiprinimas ir viešojo administravimo efektyvumo didinimas“ įgyvendinimo priemonę VP1-4.3 VRM-01-V „Viešųjų paslaugų kokybės iniciatyvos“. Projektas bus laikomas baigtu gavus akredituotos sertifikavimo įstaigos išduotą sertifikatą, liudijantį įdiegtos kokybės vadybos sistemos atitikimą ISO 9001:2008 standarto reikalavimams.

Pradiniame projekto įgyvendinimo etape atsakingi Komisijos darbuotojai peržiūrėjo esamus Komisijoje vykdomus procesus, jų teisinį reglamentavimą, išteklių valdymą ir parengė kiekvieno iš šių procesų aprašymą, išskirdami pagrindines procesų veikimo rizikas bei kokybės rodiklius. Kokybės vadybos sistemos taikymas Komisijos veikloje užtikrins veiksmingą Komisijos nuostatuose nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, sudarys sąlygas efektyviai paskirstyti Komisijos išteklius, nustatyti įgaliojimus ir atsakomybes, pagerinti vidinę komunikaciją ir bendradarbiavimą su vartotojais bei rinkos dalyviais. Stabilesnė valdymo sistema, aiškiai nustatytos ir apibrėžtos atsakomybės bei procesai, nustatyti veiklos matavimo kriterijai, aukštesnė Komisijos darbuotojų kompetencija ir gebėjimai tikėtina prisidės prie Komisijos veiklos stabilumo, skaidrumo, efektyvesnio ūkio subjektų reguliavimo, aukštesnės teikiamų viešųjų paslaugų kokybės bei didesnio Komisijos veiklos efektyvumo.

Pagal Priemonių plano priemonę Nr. 10, numatyta anoniminių apklausų ir anketų būdu įvertinti visuomenės požiūrį į korupcijos pasireiškimo Komisijos veikloje sąlygų ir prielaidų tikimybes dydį bei įvertinti visuomenės pasitikėjimą Komisija ir jos priimamais sprendimais. Jau minėtos apklausos metu, be kita ko, buvo nustatinėjama visuomenės nuomonė korupcijos pasireiškimo Komisijos veikloje masto ir įtakos institucijos veiklai aspektu. Pažymėtina, kad 67 proc. apklausoje dalyvavusių interesantų nurodė, kad, jų nuomone, asmeninės pažintys, neoficialus atlygis, paskatinimas neturėtų įtakos Komisijos priimamiems sprendimams. Akreiptinas dėmesys į tai, kad ankstesnės apklausos metu (atliktos 2013 m. I pusmetyje) taip pat manančių apklaustųjų dalis buvo mažesnė ir sudarė 64 proc. Tai rodo, kad visuomenės nuomonė dėl Komisijos veiklos antikorupcinio pobūdžio keičiasi teigiama linkme, o Komisijos priamųjų sprendimų teisingumu ir teisėtumu pasitiki vis daugiau žmonių.

II. Teisės skyriaus atliktos analizės vertinimas ir išvados:

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, jog Programos Priemonių planas per ataskaitinį laikotarpį buvo vykdomas nuosekliai laikantis Programos nuostatų, principų bei

strateginių tikslų. Manytina, jog minėtų priemonių realizavimas sudarė sąlygas kryptingam korupcijos pasireiškimo tikimybės mažinimui.

Teisės skyriaus vedėja

Vilma Adamavičiūtė

Teisės skyriaus vyr. specialistas

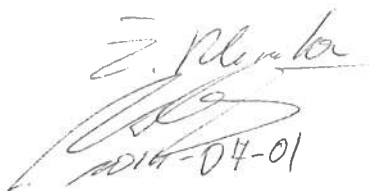

Povilas Kazlauskas

Teisės skyriaus vyr. specialistė

Raimonda Ragelytė

2014-04-01